

ZARASŲ R. SAV., DUSETŲ M., PIRTIES G. 9 IR 7A AUGANČIŲ 4 TRAPIŲJŲ GLUOSNIŲ EKSPERTINIS ĮVERTINIMAS

Įvertinus Zarasų r. sav., Dusetų m., Pirties g. 9 ir 7A augančius 4 gluosnius, galima konstatuoti, kad:

1) vidutinis visų vertintų medžių aukštis – 14 m (*nuo 13 iki 16 m H*), vidutinis skersmuo – 80 cm (*nuo 71 iki 89 cm D*);

2) vertinant želdinių būklę pagal „*Želdinių atkuriamosios vertės įkainiuose*“ nurodomą būklės vertinimo (*4 balais*) metodiką, 1 medis yra patenkinamos, 2 vnt. – nepatenkinamos ir 1 vnt. – blogos būklės;

3) pagal „*Kriterijų, kuriuos atitinkantys medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniems želdiniams*“ priedo 5 punktą, saugotini ≥ 12 cm skersmens vertingesni medžiai. Atsižvelgint į šiuos kriterijus saugotini visi 4 medžiai;

4) želdinių atkuriamoji vertė (2 340 eurų) paskaičiuota vadovaujantis „*Želdinių atkuriamosios vertės įkainiais*“. Visi želdiniai auga KPD teritorijoje (kodas 31690), t. y. Dusetų miesto istorinėje dalyje;

5) vadovaujantis LR Želdynų įstatymo 13 str. 3 p. 3 pp. 3 medžius (*Nr. 2-4*) esant poreikiui galima šalinti neatlygintinai;

6) vadovaujantis „*Želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo tvarkos aprašu*“ analizuojant želdinių būklę vertinama jų fizinė ir fiziologinė būklė, želdinių poveikis aplinkai bei jų esamas žalingas poveikis ir (ar) galintis atsirasti žalingas poveikis ateityje.

Galima teigti, kad aukščiau minėti saugotini želdiniai atitinka augimo vietos ekologinėms sąlygoms, jų laja ir/ar metiniai ūgliai atitinka medžių amžių ir jų dendrometrinius parametrus.

Šie medžiai, kaip ir bet kurie kiti Dusetų m. medžiai, prisideda prie mikroklimato optimizavimo, apsaugos nuo oro taršos, vandens ar vėjo sukeltos dirvos erozijos stabdymo, apsaugos nuo triukšmo.

Aplinkos estetikai nepatenkinamos ir blogos būklės medžiai (*dėl didelių žaizdų, išreikštų puvinių ir sausų šakų*) turi labiau neigiamą, nei teigiamą poveikį, todėl įgyvendinant ZR7813 Dusetų miesto Pirties g. pėsčiųjų-dviračių tako kapitalinio remonto techninį darbo projektą bent 3 medžius tikslinga pašalinti. Asmeniškai aš labai abejoju ar verta prie pėsčiųjų-dviračių tako palikti vieną patenkinamos būklės tarpųjį gluosnį – tai menkavertis, minkštamedienis medis, pasižymintis ypač lengvai lūžtančiomis šakomis nuo stipresnio vėjo, lietaus ar sniego. Nepamirština, kad po 5 ar 10 metų jo būklė greičiausiai jau bus žymiai blogesnė.

Tikslingiau būtų pašalinti visus 4 trapiuosius gluosnius jau dabar, o prie pėsčiųjų-dviračių tako pasodinti naujus vertingesnius želdinius.

Nepriklausomas želdynų ir želdinių ekspertas (Nr.(26)-NŽE-4)
2025.08.25

Julius Bačkaitis

DUOMENYS APIE MEDŽIUS

Nr.	Rūšis	H, m	D, cm	Būklė	Pastabos	Ūkinė priemonė	Saugotinus	Prelim. atkur vertė, €
1	Gluosnis trapusis	14	71	2	medienos puvinys, yra drevių		S	798,75
2	Gluosnis trapusis	13	82	3	kamieno žaizda (-os), žaizdos stambiose šakose, medienos puvinys, yra didelė drevė		S	615,00
3	Gluosnis trapusis	16	79	3	medienos puvinys, yra drevių		S	592,50
4	Gluosnis trapusis	14	89	4	kamieno žaizda (-os), medienos puvinys, gausu sausų šakų		S	333,75
Viso:								2.340,00

*Pastaba: 1 – gera būklė, 2 – patenkinama, 3 - nepatenkinama, 4 - bloga, 5 - žuvęs. S – saugotinas medis, N – nesaugotinas medis

**Nustatant medžių saugotinumą - neatsižvelgta į antžemines ir požemines komunikacijas bei jų apsaugos zonas.

2 priedas

Būklės vertinimo kriterijai		Būklės vertinimas	
		Pagrindimas	Išvada
1. Želdinių fizinė būklė	1.1. fitosanitarinė būklė ir kamieno pažeidimai	Pateikta želdinių inventorizavimo duomenyse	Medžių šalinimas bus numatytas Užsakovo pateiktuose techninio projekto sprendiniuose
	1.2. atitiktis vietos ekologinėms sąlygoms	Atitinka	
	1.3. gyvybinė erdvė	Daugumai pakankama, stelbiami medžiai nurodyti želdinių inventorizavimo duomenyse	
2. Želdinių fiziologinė būklė	2.1. bendras lajos išsivystymas	Adekvatus medžių amžiui, sanitarinei būklei ir augimo vietai	
	2.2. metinių ūglių prieaugis	Adekvatus medžių amžiui, sanitarinei būklei ir augimo vietai	
3. Želdinių poveikis aplinkai	3.1. svarba mikroklimatui optimizuoti	Prideda prie to, kaip ir visi kiti Dusetų m. medžiai	
	3.2. apsauga nuo oro taršos	Prideda prie to, kaip ir visi kiti Dusetų m. medžiai	
	3.3. apsauga nuo vandens ar vėjo sukeltos dirvos erozijos	Prideda prie to, kaip ir visi kiti Dusetų m. medžiai	
	3.4. biologinės įvairovės palaikymas	Prideda prie to, kaip ir visi kiti Dusetų m. medžiai	
	3.5. apsauga nuo triukšmo	Prideda prie to, kaip ir visi kiti Dusetų m. medžiai	
	3.6. poveikis kultūriniam kraštovaizdžiui	Prideda prie to, kaip ir visi kiti Dusetų m. medžiai	

4. Želdinių daromas žalingas poveikis – dabar ir (ar) ateityje	4.1. medžių padėtis atsižvelgiant į elektros oro linijas ir jų apsaugos zonas	Medžiai patenkantys į energetikos objektų apsaugos zonas yra nesaugotini	šalintini pagal poreikį, atsižvelgiant į daromą ar tikėtiną žalą
	4.2. medžių ir krūmų padėtis atsižvelgiant į požeminius inžinerinius tinklus	Želdinių būklė paprastai nesisieja su atstumu iki požeminių inžinerinių tinklų. Turint objektyvius komunikacijų ir jų apsaugos zonų lokalizacijos duomenis, medžiai augantys ant tinklų yra nesaugotini, o augantys apsaugos zonose – saugotini, bet neatlygintini	Gali būti šalinami atitinkamas komunikacijas eksploatuojančių asmenų ar jų įgaliotų trečiųjų asmenų, išnagrinėjus problemos mastą
	4.3. želdiniai, kenkiantys pastatų fasadų apdailai	Jeį želdiniai realiai kenkia pastatų fasadų apdailai, medžius būtų tikslinga pašalinti	Gali būti šalinami išnagrinėjus problemos mastą, pagal suinteresuotų asmenų kreipimąsi
	4.4. želdiniai, užtemdantys gyvenamųjų ar kitų pastatų langus, vaikų žaidimų aikšteles	Jeį minėtų objektų insoliacija neatitinka teisės aktais reglamentuojamų reikalavimų, medžius būtų tikslinga pašalinti	Gali būti šalinami išnagrinėjus problemos mastą, pagal suinteresuotų asmenų kreipimąsi
	4.5. želdiniai, šaknų atžalomis arba paviršinėmis šaknimis ardantys kietą ploto dangą	Įrengiant kietas dangas turi būti atsižvelgta į tai, kad iš principo bet kuris medis, laiko bėgyje storėjant šaknims, gali suardyti (iškilnoti) kietas dangas	Esant reikšmingiems kietų dangų suardymams tikslinga šalinti tik nesaugotinus ir mažiau vertingus medžius, kitus – tik išimtiniais atvejais.
	4.6. želdiniai, dėl blogos būklės keliantys pavojų žmonėms, statiniams, eismo saugumui	Blogos būklės želdiniai aprašyti želdinių inventorizavimo duomenyse	Konkrečių medžių šalinimas numatytas želdinių inventorizavimo duomenyse
	4.7. želdiniai, labai teršiantys aplinką, sukeltys alergiją	Iš principo visi želdiniai savo žiedadulkėmis gali sukelti alergiją	Šalinimas gali būti numatytas Užsakovo pateiktuose techninio projekto sprendiniuose
	4.8. želdiniai, ardantys statinių konstrukcijas	Jeį želdiniai realiai ardo statinių konstrukcijas, tokius medžius tikslinga pašalinti	Šalinimas gali būti numatytas Užsakovo pateiktuose techninio projekto sprendiniuose
5. Želdinių estetinės būklės vertinimas	5.1. želdiniai, gerinantys aplinkos estetiką	Visi geros ar jai artimos būklės medžiai	
	5.2. želdiniai, darantys ar galėsiantys daryti ateityje neigiamą poveikį aplinkos estetikai	Patenkinamos – labai blogos būklės medžiai turintys stambesnių sausų šakų, paveikti defoliacijos, turintys stambių žaidų ir paveikti puvinio, nustelbti individai	Medžių šalinimas gali būti numatytas Užsakovo pateiktuose techninio projekto sprendiniuose